

Slovenská autobusová doprava Žilina, akciová spoločnosť
so sídlom Košická 2, 010 65 Žilina
Obchodný register Okresného súdu Žilina, oddiel: Sa, vložka číslo: 10362/L

**PREPRAVNÝ PORIADOK
PRE PRAVIDELNÚ MESTSKÚ HROMADNÚ DOPRAVU
KYSUCKÉ NOVÉ MESTO**

**Ing. Peter Pobeha
generálny riaditeľ spoločnosti**

1 Úvodné ustanovenia

- 1) Tento prepravný poriadok je vyhotovený v súlade a na základe príslušných ustanovení zákona č. 332/2023 o verejnej osobnej doprave (ďalej len „zák. č. 332/2023“) a vyhlášky č.269/2024, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o verejnej osobnej doprave.
- 2) Tento prepravný poriadok nadobúda účinnosť dňom 01.01.2025
- 3) Tento prepravný poriadok spolu s tarifou a cestovnými poriadkami je návrhom Dopravcu na uzavretie prepravnej zmluvy medzi Dopravcom a cestujúcim.
- 4) Prepravný poriadok upravuje podmienky prepravy osôb, príručnej batožiny, cestovnej batožiny a zvierat.
- 5) Súčasťou prepraveného poriadku je tarifa a cestovné poriadky jednotlivých liniek, zverejnené na webovom sídle dopravcu a v informačných centrách dopravcu.
- 6) Dopravca sa spolupodieľa na prevádzkovaní Integrovaného dopravného systému (IDS) , na zabezpečení dopravných obslužností, na ktorých sa podieľajú viacerí dopravcovia (SAD Žilina, a. s., DPMŽ, s. r. o, ŽSSK). Integrovaný dopravný systém umožňuje cestujúcemu uskutočniť cestu vzájomne prepojenými trasami a spojmi na jeden cestovný lístok. V rámci IDS ŽSK sa uznávajú cestovné doklady zakúpené podľa príslušného prepravného poriadku IDS ŽSK, aj cestovné doklady zakúpené podľa Prepravného poriadku a Tarify SAD Žilina. Ak cestujúci použije cestovný doklad IDS ŽSK, platia v plnom rozsahu podmienky príslušného prepravného poriadku a Tarify IDS ŽSK. Ak cestujúci použije cestovný doklad podľa Prepravného poriadku SAD Žilina, alebo ak sa nepreukáže žiadnym cestovným dokladom, platia v plnom rozsahu podmienky Prepravného poriadku SAD Žilina.

2 Výklad pojmov

- 1) „**Dopravca**“ je prevádzkovateľ pravidelnej osobnej cestnej dopravy v rozsahu podľa tohto prepravného poriadku, ktorý má platné povolenie na prevádzkovanie osobnej cestnej dopravy, vydané v súlade s príslušnými predpismi Slovenskej republiky.

Dopravcom je:

Obchodné meno: **Slovenská autobusová doprava Žilina, akciová spoločnosť**

Sídlo: **Košická 2, 010 65 Žilina**

IČO: **36 407 771**

Registrácia: právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu v Žiline, Oddiel Sa, Vložka č. 10362/L

- 2) „**Cestujúci**“ je fyzická osoba, ktorá využíva služby osobnej cestnej dopravy, poskytované Dopravcom a na tento účel je s Dopravcom povinná uzatvoriť prepravnú zmluvu.
- 3) „**Pravidelná doprava**“ je doprava, ktorou sa zabezpečuje preprava cestujúcich autobusom v presne určených intervaloch po presne určených trasách, pričom cestujúci nastupujú a vystupujú na vopred určených zastávkach.
- 4) „**MHD**“ je pravidelná doprava, ktorá je z pohľadu dopravnej obslužnosti vykonávaná na území mesta (súmestia) t.j. mestská doprava (§9 zákona 56/2012)
- 5) „**Prepravná zmluva**“ je zmluva o preprave osôb, ktorú na účely vykonania prepravy osoby uzatvárajú Dopravca a cestujúci. Prepravná zmluva je uzatvorená akceptáciou tohto prepraveného poriadku cestujúcim, za ktorú sa považuje zakúpenie cestovného lístka.
- 6) „**Cestovný lístok**“ je doklad potvrdzujúci zaplatenie cestovného za prepravu a uzatvorenie Prepravnej zmluvy. Cestovný lístok môže Dopravca vydať ako listinný doklad alebo ako elektronický doklad.
- 7) „**Tarifa**“ je dokument Dopravcu, ktorým upravuje:

- (I) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
 - (II) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
 - (III) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
 - (IV) sadzbu sankčnej úhrady,
 - (V) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.
- 8) „**Cestovný poriadok**“ je dokument, upravujúci časy odchodov a príchodov jednotlivých autobusových liniek.
- 9) „**Prepravná povinnosť**“ je povinnosť Dopravcu uzatvoriť zmluvu o preprave osôb s každým cestujúcim pripraveným na zastávke na trase autobusovej linky v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku; to neplatí, ak je vyčerpaná kapacita autobusu podľa osvedčenia o evidencii, cestujúci nie je podľa prepravného poriadku spôsobilý na prepravu alebo prepravu na trase autobusovej linky dočasne znemožňuje aktuálny technický stav, priepustnosť cesty alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.
- 10) „**Zdravotne postihnutá osoba**“ alebo „**Osoba so zníženou pohyblivosťou**“ je akákoľvek osoba, ktorej **pohyblivosť pri využívaní dopravy je znížená** v dôsledku akéhokoľvek telesného postihnutia (zmyslového alebo pohybového, trvalého alebo dočasného), duševného postihnutia alebo poruchy, alebo akejkoľvek inej príčiny zdravotného postihnutia, alebo v dôsledku veku a ktorej stav si vyžaduje primeranú pozornosť a prispôbenie služieb, ktoré sú k dispozícii všetkým cestujúcim, jej osobitným potrebám.
- 11) IDS Integrovaný dopravný systém (IDS) predstavuje spôsob zabezpečenia verejnej dopravy na území, na ktorom jednotlivé druhy dopravy navzájom spolupracujú a vytvárajú tak prehľadný a jednoduchý systém navzájom previazaných liniek s jednotnou tarifou, prepravnými podmienkami a pravidelnými intervalmi medzi spojmi.

3 Druh dopravy

- 1) Dopravca prevádzkuje v súlade s týmto prepravným poriadkom prepravu osôb v rámci MHD.

4 Rozsah poskytovaných dopravných služieb

- 1) Dopravca poskytuje cestujúcim pravidelnú prepravu osôb podľa príslušných cestovných poriadkov z miesta nástupu do miesta výstupu.
- 2) Dopravca poskytuje v rámci verejnej pravidelnej dopravy osôb zároveň prepravu príručnej batožiny, cestovnej batožiny a zvierat, ktorých prepravu Dopravca v tomto prepravnom poriadku výslovne nezakazuje.
- 3) Dopravca poskytuje cestujúcim aj ďalšie služby spojené s prepravou osôb uvedené v tomto prepravnom poriadku, najmä služby súvisiace s:
- (I) právami cestujúcich,
 - (II) nárokmi cestujúcich z prípadne spôsobenej škody,
 - (III) právami z neuskutočnenej alebo nedokončenej prepravy,
 - (IV) osobitnými právami vybranej skupiny cestujúcich
 - (V) uplatňovaním práv cestujúcich u Dopravcu.

5 Zmluva o preprave osôb

- 1) Zmluva o preprave osôb je uzavretá zaplatením cestovného podľa príslušnej tarify cestujúcim, alebo vydaním „evidenčného“ cestovného lístka pri splnení podmienok tarify a cenníka, alebo nástupom do vozidla, to však platí len u osôb, ktoré majú podľa platného cenníka a tarify, po splnení podmienok nárok na bezplatnú prepravu bez cestovného lístka, alebo „evidenčného“ lístka. Dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok. Potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb je cestovný, alebo evidenčný lístok.
- 2) Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu právo, aby ho Dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas v súlade s týmto prepravným poriadkom.
- 3) Dopravca je oprávnený v prípade, že povolená kapacita vozidla nedovoľuje prepravu všetkých cestujúcich, pripravených na zastávke na trase autobusovej linky v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku, prednostne prijať na prepravu cestujúceho, pre ktorého je podľa prepravného poriadku vyhradené miesto v autobuse, teda zdravotne postihnutú osobu, osobu so zníženou pohyblivosťou a ďalej osoby staršie, tehotné ženy a rodičov s malými deťmi.

6 Základné povinnosti Dopravcu

- 1) Dopravca prevádzkuje prepravu osôb v súlade s udelenými povoleniami, dopravnými licenciami, licenciami ES a uzavretými zmluvami o výkonoch vo verejnom záujme a v súlade so zák. č. 332/2023.
- 2) Dopravca je povinný:
 - (I) prevádzkovať cestnú dopravu podľa prepravného poriadku,
 - (II) označiť každé prevádzkované vozidlo svojím obchodným menom,
 - (III) zabezpečiť technickú základňu vybavenú na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a o náklad v rozsahu poskytovaných dopravných služieb,
 - (IV) zabezpečiť, aby v každom prevádzkovanom vozidle MHD bol doklad, alebo zoznam dokladov s uvedením dostupného miesta ich uloženia, o udelenom povolení, alebo o licencií Spoločenstva,
 - (V) zabezpečiť, aby prevádzkované vozidlá parkovali a garážovali v priestoroch technickej základne alebo v priestoroch určených obcou na tento účel,
 - (VI) zamestnávať ako vedúceho dopravy len osobu, ktorá má osvedčenie o odbornej spôsobilosti,
 - (VII) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovaním cestnej dopravy a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim, odosielateľom a príjemcom vecí a tretím osobám.
- 3) Dopravca je povinný plniť Prepravnú povinnosť.
- 4) Dopravca je povinný zverejniť tarifu na svojom webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v autobusoch MHD, alebo v cestovnom poriadku, a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.
- 5) Dopravca je povinný zverejniť cestovný poriadok a jeho zmenu v dostatočnom predstihu najneskôr 10 dní pred začiatkom jeho platnosti na svojom webovom sídle, prípadne aj iným vhodným spôsobom.
- 6) Dopravca je povinný vydať cestujúcemu cestovný lístok, resp. ho zaevidovať v elektronickom systéme, ak sa na zaplatenie cestovného lístka použilo elektronické médium.
- 7) Dopravca je ďalej povinný:
 - (I) prevádzkovať dopravu prostredníctvom osôb, ktoré sú odborne a zdravotne spôsobilé a majú platné oprávnenie na vedenie daného typu vozidla,
 - (II) používať vozidlá v predpísanom technickom stave,

- (III) každé vozidlo určené na prepravu cestujúcich riadne a zreteľne označiť obchodným menom Dopravcu, na prednej a bočnej časti vozidla číslom linky, názvom výstupnej (a v prípade potreby aj nástupnej) stanice (zastávky) vozidla,
- (IV) zreteľne označiť oprávnené osoby, ktoré majú právo dávať cestujúcim pokyny na zachovanie bezpečnosti a plynulosti dopravy (vodič autobusu, dispečer, revízor),
- (V) starať sa v čo najvyššej možnej miere o bezpečnosť, pohodlie a nerušenú prepravu cestujúcich, príručnej batožiny, cestovnej batožiny a zvierat v súlade s týmto prepravným poriadkom,
- (VI) v prípade dopravnej nehody sa bezodkladne postarať o bezpečnosť cestujúcich, a zabezpečiť im čo najvyššie pohodlie v súlade s týmto prepravným poriadkom,
- (VII) vytvoriť podmienky pre plynulú a komfortnú zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou v súlade s týmto prepravným poriadkom,
- (VIII) zabezpečiť prístupnosť prepravného poriadku, tarify, cestovných poriadkov, výňatku z tohto prepravného poriadku, týkajúceho sa práv cestujúcich, ako aj ďalších informácií potrebných pre cestujúcich v sídle Dopravcu, na webovom sídle Dopravcu a na informačných miestach Dopravcu,
- (IX) označiť trvalo zriadenú zastávku názvom zastávky, ktorej vozidlá v zastávke zastavujú a zastávkovým cestovným poriadkom (s výnimkou výstupnej konečnej zastávky),
- (X) v súlade s týmto prepravným poriadkom umožniť cestujúcim uplatňovať svoje práva vyplývajúce z meškania spoja, prerušenia cesty alebo nedokončenia cesty.
- (XI) na požiadanie cestujúceho potvrdiť dĺžku meškania spoja, ak spoj Dopravcu meškal viac ako 20 minút, ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie v sídle Dopravcu.
- (XII) Dopravca je povinný vyhradiť a viditeľne označiť najmenej 6 miest na sedenie pre zdravotne postihnuté osoby, osoby so zníženou pohyblivosťou, osoby vyššieho veku, tehotné ženy a rodičov s malými deťmi.

7 Práva Dopravcu

- 1) Dopravca je oprávnený požadovať od cestujúcich úhradu cestovného lístka za vykonanie prepravy vo výške v súlade s príslušnou tarifou a vo forme podľa tohto prepravného poriadku.
- 2) Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora alebo zamestnanca povereného organizáciou prepravy (ďalej len "dispečer") dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich uposlúchnuť.
- 3) Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča autobusu alebo inej oprávnenej osoby Dopravcu odmietnuť prepravu cestujúceho a vylúčiť cestujúceho z prepravy, ak:
 - (I) cestujúci odmietne uhradiť požadované cestovné alebo sa pri kontrole cestovných lístkov nepreukáže platným cestovným lístkom alebo dokladom na preukázanie zľavy
 - (II) cestujúci je pre mimoriadne znečistený odev, silný zápach, alebo z iných dôvodov je alebo môže byť na obtiaž ostatným spolucestujúcim.
 - (III) správanie cestujúceho ohrozuje, alebo vzbudzuje obavu o bezpečnosť, život alebo zdravie vodiča alebo ostatných cestujúcich,
 - (IV) cestujúci znečisťuje alebo poškodzuje vozidlo Dopravcu,
 - (V) cestujúci má v úmysle prepraviť batožinu alebo zvieratá, ktorej preprava je podľa tohto prepravného poriadku vylúčená,
 - (VI) cestujúci vo vozidle fajčí alebo konzumuje alkoholické nápoje alebo existuje podozrenie, že cestujúci je pod vplyvom alkoholu alebo návykových alebo psychotropných látok,
 - (VII) cestujúci vo vozidle požíva akékoľvek jedlo alebo nápoje,

- (VIII) cestujúci svojim hlasovým prejavom, pískaním, reprodukovaním hudby alebo iných zvukov alebo inými prejavmi pôsobí rušivo na vodiča alebo ostatných cestujúcich,
- (IX) cestujúci akýmkoľvek iným spôsobom ohrozuje plynulosť alebo bezpečnosť dopravy, najmä vstupovaním do priestoru vodiča, nastupovaním alebo vystupovaním z vozidla mimo určenej zastávky alebo iným nevhodným konaním,
- (X) cestujúci napriek upozorneniu vodiča alebo inej oprávnenej osoby nerešpektuje akékoľvek ustanovenie tohto prepraveného poriadku.
- 4) V prípadoch podľa bodu 3 je Dopravca oprávnený prerušiť vykonávanú prepravu až do okamihu opustenia vozidla cestujúcim, ktorého konanie oprávňuje Dopravcu odmietnuť prepravu cestujúceho. Cestujúci, ktorý bol v súlade s bodom 3 vylúčený z prepravy, nemá nárok na náhradu cestovného za nevykonanú časť prepravy ani na vrátenie zaplateného cestovného.
- 5) Dopravca je oprávnený odmietnuť prepravu cestujúceho, čakajúceho na prepravu na zastávke, aj v prípade, že povolená kapacita vozidla je už naplnená.
- 6) Dopravca je oprávnený prostredníctvom poverených osôb, ktoré svoje poverenie preukazujú preukazom alebo odznakom s označením Dopravcu – revízorov, kedykoľvek počas výkonu prepravy skontrolovať úhradu cestovného cestujúcim. V prípade, že cestujúci neuhradil cestovné zakúpením cestovného lístka v súlade s týmto prepravným poriadkom, resp. sa nepreukázal platným cestovným lístkom alebo platným dokladom na preukázanie zľavy pri kontrole cestovných lístkov, má Dopravca právo požadovať od Cestujúceho uhradenie cestovného podľa príslušnej tarify a sankčnej úhrady vo výške 65 € (slovom „šesťdesiatpäť“ eur), 40 € (slovom „štyridsať“ eur) pri úhrade na mieste alebo do piatich pracovných dní. V prípade dodatočnej úhrady je výška sankčnej úhrady 50 € (slovom „päťdesiat“ eur) v prípade platby v lehote nad päť pracovných dní do tridsiatich kalendárnych dní. V prípade dodatočného preukázania sa platným neprenosným PCL, preukazom oprávňujúcim nárok na zľavené cestovné alebo preukazom oprávňujúcim na bezplatnú prepravu do piatich pracovných dní je výška sankčnej úhrady 5 € (slovom „päť“ eur). Ak sa nepreukáže cestujúci na výzvu poverenej osoby dokladom o zaplatení dovozného za príručnú batožinu výška sankčnej úhrady je 5 € (slovom „päť“ eur).

8 Základné práva a povinnosti cestujúceho

- 1) Cestujúci, ktorý splní podmienky stanovené prepravným poriadkom a tarifou, má právo, aby ho dopravca bezpečne, riadne a včas podľa cestovného poriadku prepravil do cieľovej zastávky.
- 2) Osoba mladšia ako 6 rokov nie je oprávnená cestovať bez sprievodu osoby staršej ako 10 rokov. Ak cestuje osoba staršia ako 10 rokov, považuje sa za rozumovo a vôľovo dostatočne vyspelú na uzatvorenie zmluvy o preprave osôb. Cestujúci má právo na prepravu batožiny podľa tohto prepraveného poriadku.
- 3) Cestujúci má právo na informácie o podmienkach prepravy, ktoré mu je povinný poskytnúť vodič autobusu alebo iný oprávnený zamestnanec Dopravcu.
- 4) Ak nie je ďalej ustanovené inak, platí, že ak sa doprava neuskutočnila, má cestujúci právo na vrátenie zaplateného cestovného. Ak sa preprava uskutočnila s oneskorením viac ako 60 minút, má cestujúci právo na primeranú zľavu z cestovného. Výšku zľavy má právo určiť Dopravca po preskúmaní každého prípadu individuálne.
- 5) Ak nie je ďalej ustanovené inak, platí, že ak sa niektorý spoj zruší, alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má prednostné právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky alebo iným spojom inej autobusovej linky toho istého Dopravcu. Ak to nie je možné, má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky a na vrátenie cestovného.

- 6) Cestujúci je povinný dodržiavať ustanovenia tohto prepravného poriadku, tarify a pokyny oprávnených zamestnancov Dopravcu. Cestujúci je povinný riadiť sa pokynmi Dopravcu, zverejnenými aj vo forme nápisov alebo piktogramov v a na vozidle (pokyny k nástupu a výstupu, držaniu sa apod.).
- 7) Cestujúci je povinný správať tak, aby svojim konaním neohrozoval bezpečnosť ani plynulosť prepravy a bezpečnosť, život a zdravie vodiča a ostatných cestujúcich, dodržiavať všeobecné spoločenské normy, nepoškodzovať vozidlo a priestor zastávky či prístrešku pri čakaní na autobus.
- 8) Cestujúci je povinný udržiavať čistotu a poriadok v autobuse aj v priestore autobusovej stanice, zastávky či prístrešku.
- 9) V autobuse, na autobusovej zastávke a prístrešku platí prísny zákaz fajčiť.
- 10) V prípade, že Cestujúci svojim konaním spôsobí škodu na majetku Dopravcu, je povinný Dopravcovi túto škodu nahradiť v súlade s ust. §420 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka. V prípade spôsobenia škody Dopravcovi, je Cestujúci povinný preukázať sa na výzvu oprávneného pracovníka Dopravcu občianskym preukazom a umožniť Dopravcovi zaznamenať si jeho osobné údaje pre účely uplatňovania náhrady škody zo strany Dopravcu.
- 11) Počas prepravy vo vozidle Dopravcu je zakázané:
 - (I) rušiť vodiča a komunikovať s ním pri výkone dopravy,
 - (II) zdržiavať sa na mieste, kde bráni vodičovi vo výhlade z vozidla, stáť, alebo kľačať na sedadlách,
 - (III) vstupovať do priestoru vozidla vyhradeného pre vodiča,
 - (IV) zdržiavať sa v priestore dverí,
 - (V) vystupovať, alebo nastupovať do vozidla po tom ako dá vodič zvukové znamenie o ukončení nástupu a výstupu, nastupovať do vozidla, ktoré je plné, alebo ktoré prehlásil oprávnený pracovník za obsadené.
 - (VI) fajčiť vo vozidle, konzumovať vo vozidle akékoľvek potraviny a nápoje,
 - (VII) prepravovať vo vozidle veci v rozpore s týmto prepravným poriadkom,
 - (VIII) reprodukovat hudbu alebo hovorené slovo, vydávať zvuky, písať alebo hrať na hudobnom nástroji alebo sa správať akokoľvek hlučne,
 - (IX) postúpiť cestovný lístok ďalšiemu cestujúcemu vo vozidle, alebo po vystúpení,
 - (X) vyhadzovať predmety z vozidla, nechať vyčnievať veci (predmety) z vozidla
 - (XI) nastupovať a vystupovať mimo vyznačené zastávky
- 12) Cestujúci je oprávnený nastupovať a vystupovať len tými dverami, ktoré sú určené na nastupovanie alebo vystupovanie. Vo dverách vozidla, ktoré možno použiť na nastupovanie i vystupovanie, vystupujúci majú prednosť. Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať rukoväte, madla alebo inej časti interiéru vozidla k tomu slúžiacemu a to takým spôsobom, aby počas jazdy v prípade náhle zmeny rýchlosti, alebo smeru jazdy vozidla bolo v maximálnej možnej miere zabránené úrazom. Ak je vozidlo vybavené sedadlom s bezpečnostnými pásmi, cestujúci je povinný ich použiť v súlade s platnými predpismi .

9 Osobitné práva cestujúcich

- 1) Osobitné práva cestujúcich z euro-legislatívy účinné od 01.03.2013 sa na pravidelnú prepravu osôb v MHD nevzťahujú, nakoľko plánovaná vzdialenosť dopravy (dopravná trasa) je kratšia ako 250 km .

10 Práva cestujúcich so zníženou pohyblivosťou a zdravotne postihnutých osôb (osobitná skupina cestujúcich)

Práva osobitnej skupiny cestujúcich v pravidelnej doprave všeobecne

- 1) Osobitné práva pri preprave majú cestujúci so zníženou pohyblivosťou a osoby so zdravotným postihnutím (napr. telesným, sluchovým, zrakovým a/alebo iným postihnutím), držiteľia preukazov osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (tzv. preukaz ŤZP) a osôb s ťažkým zdravotným postihnutím ,ktoré si z povahy alebo závažnosti vyžaduje pomoc inej osoby - sprievodcu (tzv. preukaz ŤZP-S) a sprievodcovia osôb so zdravotným postihnutím. Za spôsobilého sprievodcu osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje osoba po dovŕšení 15.roku veku. U osôb so zrakovým postihnutím môže plniť funkciu sprievodcu aj pes alebo dieťa po dovŕšení 6.roku veku. Pre osoby s obmedzenou pohyblivosťou sú v autobuse prímestskej dopravy vyhradené sedadlá , ktoré sú príslušne označené piktogramom. Osoby s telesným postihnutím , spĺňajúce ostatné kritéria uvedené v tomto článku , majú vo vozidle vyhradené sedadlá príslušne označené piktogramom . Tým nie je dotknuté právo prednostného využitia týchto sedadiel osobami s obmedzenou pohyblivosťou, pokiaľ tieto sedadlá nie sú obsadené osobami s ťažkým zdravotným postihnutím .Pri preprave viacerých osôb spĺňajúcich kritéria tohto odseku je vodič oprávnený požiadať cestujúceho, ktorému osobitné práva neprislúchajú, aby uvoľnil miesto na sedenie .
- 2) Zdravotne postihnuté osoby, ktoré na pomoc používajú vodiaceho psa (psov), majú právo na prepravu spolu s vodiacim psom (psami), označeným pre tento účel postrojom bielej farby s červeným krížom alebo bezpečnostnými oranžovými pruhmi. Vodiaci pes (psi) sa prepravuje bezplatne.
- 3) Cestujúcemu, ktorému vyplývajú osobitné práva pri preprave v zmysle čl.10 bodu 1 a vodič bol o tom ním alebo sprievodcom resp. iným cestujúcim upovedomený, umožní vodič prednostné bezpečné nastúpenie a vystúpenie.
- 4) Cestujúci s detským kočíkom a/alebo invalidným vozíkom môže nastúpiť, prepravovať sa a vystúpiť len s vedomím vodiča. Ak je autobus vybavený nástupnou plošinou a cestujúci ju potrebuje použiť k nástupu, túto skutočnosť oznámi vodičovi. Nástupnú plošinu obsluhuje výhradne vodič autobusu. Vo vozidle sa smie súčasne prepravovať maximálne taký počet kočíkov a/alebo invalidným vozíkov, ktorý je určený výrobcom vozidla, kapacitou vozidla uvedenou v technickom preukaze alebo kapacitou vyhradeného priestoru vo vozidle označenom piktogramom. Za predpokladu, že vozidlo nie je špeciálne uspořobené na zafixovanie vozíka alebo detského kočíka počas jazdy, je cestujúci s osobitnými právami alebo jeho sprievodca povinný zabezpečiť neohrozovanie ostatných cestujúcich možným pohybom vozíka alebo detského kočíka vo vozidle .
- 5) Ak nie je ďalej uvedené inak, Dopravca nie je oprávnený odmietnuť vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok, alebo nastúpiť osobe z dôvodu akéhokoľvek zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti a nie je oprávnený požadovať za cestovné lístky zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou dodatočné príplatky.
- 6) Dopravca môže odmietnuť vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok, alebo nastúpiť osobe z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti:
 - (I) aby splnil príslušné bezpečnostné požiadavky ustanovené medzinárodným právom, právom Únie alebo vnútroštátnym právom, alebo aby splnili zdravotné a bezpečnostné požiadavky ustanovené príslušnými orgánmi;
 - (II) ak konštrukcia vozidla alebo infraštruktúra vrátane vybavenia autobusových zastávok fyzicky znemožňujú nástup, výstup alebo prepravu zdravotne postihnutej osoby, alebo osoby so zníženou pohyblivosťou bezpečným alebo z hľadiska prevádzky uskutočniteľným spôsobom.
- 7) Ak Dopravca odmietne vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok alebo nastúpiť osobe z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti na základe dôvodov uvedených v bode 6., táto osoba môže požiadať, aby ju sprevádzala iná osoba, ktorú si sama zvolí a ktorá je schopná poskytnúť pomoc, ktorú zdravotne postihnutá osoba alebo

osoba so zníženou pohyblivosťou vyžaduje, aby sa prestali uplatňovať dôvody uvedené v bode 6. Takáto sprevádzajúca osoba sa prepravuje za cenu stanovenú tarifou a podľa možnosti sa usadí vedľa zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou.

11 Predaj cestovných lístkov, kontrola cestovných lístkov

- 1) Cestovný lístok je potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného.
- 2) a) Dopravca v MHD vydáva cestovné lístky na jednotlivú cestu – jednorazové. Cestovné lístky na jednotlivú cestu sa zakupujú ihneď po nástupe do vozidla u vodiča, v predpredaji sa nepredávajú. V záujme plynulosti prepravy si cestujúci dopredu pripraví, pokiaľ je to možné presnú čiastku k úhrade cestovného u vodiča.
b) Ak to stanovuje tarifa, Dopravca v MHD vydáva aj časové cestovné lístky platné počas vyznačeného časového obdobia bez obmedzenia počtu jazd. ?
Časové cestovné lístky bez miestenky sa zakupujú len v predpredaji, vo vozidle u vodiča, sa nepredávajú. ?
- 3) a) Cestovné lístky na jednotlivú cestu vydáva Dopravca ako základné, zľavnené a osobitné.
b) Časové cestovné lístky vydáva Dopravca ako občianske a zľavnené.
- 4) Právo na zľavu na cestovnom lístku vo výške ustanovenej tarifou majú cestujúci v zmysle cenníka cestovného a tarify Dopravcu .
- 5) Cestovný lístok môže byť zakúpený v hotovosti bezkontaktnou platobnou kartou alebo elektronicky, formou odrátania ceny lístka z vydanej dopravnej karty, alebo inej karty s dopravnou aplikáciou pre MHD. Typy cestovných lístkov a výšku cestovného určuje tarifa.
- 6) Cestujúci, ktorý v ceste pokračuje tým istým spojom za zastávku, do ktorej má platný cestovný lístok (v prípade pásmového cestovného), je povinný si bez vyzvania zaobstarať cestovný lístok na ďalšiu cestu, a to najneskoršie pred odchodom z tejto zastávky.
- 7) Ak má cestujúci zakúpený časový cestovný lístok, je povinný preukázať sa cestovným lístkom - elektronicky zaevidovať pri nástupe do autobusu bez nutnosti ďalšej výzvy Dopravcu.
- 8) Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na prepravu na jednej ceste z nástupnej do výstupnej zastávky.
- 9) Cestovný lístok sa môže vydať len na prepravu do zastávky uvedenej v cestovnom poriadku použitého spoja, resp. na spoj.
- 10) Jednosmerový cestovný lístok, vydaný bez uvedenia mena, je po nastúpení do vozidla neprenosný. Cestujúci nie je oprávnený po nastúpení do autobusu odovzdať tento cestovný lístok inej osobe. Časový cestovný lístok je neprenosný. Ak bol cestovný lístok vydaný na meno, môže tento použiť iná osoba len s výslovným súhlasom Dopravcu alebo oprávneného zamestnanca Dopravcu.
- 11) Dopravca je oprávnený neuznať platnosť poškodeného cestovného lístka a platnosť poškodenej vydannej čipovej karty, ak údaje na lístku / čipovej karte nie sú dobre čitateľné.
- 12) Zľavnený a osobitný cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s platným preukazom na zľavu cestovného. Právo na zľavu cestovného preukazuje cestujúci vodičovi osobitným preukazom. V prípade pochybností o vzniku nároku na zľavu cestovného, je Dopravca, alebo oprávnený zamestnanec Dopravcu, oprávnený požadovať od Cestujúceho ďalšie doklady na preukázanie nároku na zľavu.

- 13) Cestujúci je povinný presvedčiť sa pri preberaní cestovného lístka, či mu bol vydaný podľa jeho údajov, najmä či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku; na neskoršiu reklamáciu Cestujúceho Dopravcu neprihliada.
- 14) Cestujúci je sám zodpovedný za stratu alebo poškodenie cestovného lístka, Dopravca neposkytuje náhradu za stratené alebo poškodené cestovné lístky, ktoré sú nepoužiteľné.
- 15) Kontrolu úhrady cestovného má právo vykonávať oprávnený zamestnanec Dopravcu - vodič autobusu alebo iná oprávnená osoba – revízor, ktorý sa preukazuje identifikačným preukazom alebo odznakom.
- 16) Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávneného pracovníka Dopravcu, kedykoľvek počas prepravy a pri vystupovaní z autobusu, preukázať sa platným cestovným lístkom a nárokom na zľavu cestovného.
- 17) Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku oprávneného pracovníka Dopravcu nepreukáže platným cestovným lístkom alebo nepreukáže nárok na zľavu cestovného, je povinný zaplatiť dopravcovi cestovné a sankčnú úhradu za cestovanie bez platného cestovného lístka vo výške 65 € (slovom „šesťdesiatpäť“ eur), 40 € (slovom „štyridsať“ eur) pri úhrade na mieste alebo do piatich pracovných dní. V prípade dodatočnej úhrady je výška sankčnej úhrady 50 € (slovom „päťdesiat“ eur) v prípade platby v lehote nad päť pracovných dní do tridsiatich kalendárnych dní. V prípade dodatočného preukázania sa platným neprenosným PCL, preukazom oprávňujúcim nárok na zľavené cestovné alebo preukazom oprávňujúcim na bezplatnú prepravu do piatich pracovných dní je výška sankčnej úhrady 5 € (slovom „päť“ eur). Ak sa nepreukáže cestujúci na výzvu poverenej osoby dokladom o zaplatení dovozného za príručnú batožinu výška sankčnej úhrady je 5 € (slovom „päť“ eur).
- 18) Ak cestujúci nezaplatí požadované cestovné a /alebo/ sankčnú úhradu oprávnenému zamestnancovi Dopravcu priamo vo vozidle, cestujúci je povinný oprávnenému zamestnancovi Dopravcu oznámiť a preukázať svoje osobné údaje, potrebné na vymáhanie cestovného a úhrady. Dokladom na preukázanie osobných údajov je výlučne občiansky preukaz, pas alebo preukaz povolenia k pobytu cudzinca. Ak sa cestujúci nemôže alebo nechce preukázať svoje osobné údaje, je povinný strpieť potrebné úkony spojené s privolaním polície a zistením jeho totožnosti.
- 19) Dopravca je oprávnený požadovať od cestujúceho tieto osobné údaje, potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka: meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého bydliska, číslo občianskeho preukazu, cestovného pasu, prípadne iného dokladu totožnosti, v prípade neploletého cestujúceho aj osobné údaje v danom rozsahu zákonného zástupcu cestujúceho.

12 Preprava batožiny

- 1) Cestujúci má právo na prepravu batožiny a v prípade, že to umožňujú kapacitné a prevádzkové podmienky, aj na prepravu drobných domácich zvierat. Batožina sa v MHD prepravuje len ako príručná.
- 2) Príručnú batožinu prepravuje Dopravca spoločne s cestujúcim, ktorý je oprávnený prepravovať vo vozidle najviac 2 kusy príručnej batožiny, ak vodič neurčí inak. Vzhľadom na to, že príručná batožina je po celú dobu prepravy prepravovaná spolu s cestujúcim, Dopravca nezodpovedá za jej stratu, poškodenie alebo odcudzenie, ibaže by poškodenie bolo spôsobené okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke.
- 3) Príručnou batožinou je:
 - (I) vec, ktorú možno ľahko, rýchle a bezpečne naložiť a umiestniť vo vozidle, ak neohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných cestujúcich, a plynulosť prepravy,
 - (II) detský kočík, invalidný vozík ak je možné ho z kapacitných dôvodov ako príručnú batožinu prepravovať;

- (III) drobné domáce zvieratá podľa podmienok uvedených v tomto článku,
(IV) lyže, snowboard.
- 4) Detský kočík je možné prepravovať len s vedomím vodiča, a len v priestore vozidla, ktorý je na to určený. Vo vozidle je možné prepravovať jeden detský kočík. Kočík musí byť zaistený proti pohybu a pod priamym dohľadom osoby, ktorá s kočíkom do vozidla nastúpila. Ak to prevádzkové pomery na linke umožňujú, vodič môže výnimočne povoliť prepravu ďalších kočíkov. Prechod kočíka vozidlom nie je dovolený. Cestujúci s kočíkom nastupuje a vystupuje len s vedomím vodiča. Pri nástupe a výstupe si cestujúci zabezpečí pomoc sám. Cestujúci s detským kočíkom alebo invalidným vozíkom je povinný nastúpiť tými dverami, ktoré určí vodič, alebo ktoré sú v nakladaní alebo vykladaní kočíka alebo invalidného vozíka osobitne označené. Príručná batožina sa prepravuje na takom mieste a tak, aby neohrozovala ani neobmedzovala vodiča ani ostatných cestujúcich. Tento článok sa v plnom rozsahu vzťahuje i na prepravu invalidného vozíka s tým, že za jeho bezpečnú prepravu zodpovedá sprievodca ŤZP osoby.
- 5) Výška úhrady za prepravu príručnej batožiny je určená v tarife. Dopravca je povinný vydať cestujúcemu doklad o zaplatení úhrady za prepravu príručnej batožiny.
- 6) Ako príručnú batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nespôsobuje nepohodlie ostatných cestujúcich, neohrozuje ich zdravie alebo bezpečnosť a nemá vplyv na bezpečnosť a plynulosť prepravy a v poznámkach pod celým cestovným poriadkom príslušnej linky nie je preprava drobných domácich zvierat vylúčená. Zvieratá sa môžu prepravovať zásadne len v uzavretých klietkach, košoch alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave batožín.
- 7) Bez schránky je možné prepravovať psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkej vôdzke. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. Toto obmedzenie neplatí, ak ide o dvoch psov, ktorých so sebou do vozidla berie jeden cestujúci, pokiaľ to dovoľujú aktuálne prevádzkové podmienky a obsadenosť vozidla a nie je narušená bezpečnosť cestujúcich, môže oprávnená osoba dopravcu povoliť prepravu ďalších psov. Výnimku tvoria dva a viac psov so špeciálnym výcvikom, aj keď sa nejedná o jedného majiteľa. V čase dopravnej špičky alebo v prípade zaplnenia miest na sedenie môže byť preprava psa bez schránky odmietnutá.
- 8) Ak existuje podozrenie, že batožina nespĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom alebo tarifou, je vodič vozidla oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti Cestujúceho o obsahu batožiny. Ak Cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že je z prepravy vylúčená, cestujúci je povinný vylúčené veci z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn vodiča na odstránenie vecí, odstránenie batožiny zabezpečí vodič. V takomto prípade môže vodič vylúčiť z ďalšej cesty bez nároku na vrátenie zaplateného cestovného a dovozného.
- 9) Dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.
- 10) Z prepravy v MHD sú vylúčené:
- (I) nebezpečné veci,
 - (II) veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi,
 - (III) bicykle, kusy nábytku a predmety väčšie ako 50x60x80cm, predmet dlhší ako 200cm pri priemere väčšom ako 30cm, ak ide o predmet v tvare dosky väčší ako 100x150cm, alebo ich celková váha presahuje 50kg, na detské kočíky a invalidné vozíky sa toto ustanovenie nevzťahuje.
 - (IV) zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície,
 - (V) veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť prepravy alebo poškodiť, či znečistiť ostatných cestujúcich alebo vozidlo,
 - (VI) veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom alebo z iného dôvodu by mohli byť cestujúcim na ťarchu.

13 Dopravné nehody a iné mimoriadne udalosti počas prepravy

- 1) Mimoriadnymi udalosťami počas prepravy sú najmä:
 - (I) dopravná nehoda vozidla,
 - (II) požiar vo vozidle,
 - (III) úraz alebo náhle ochorenie, pri ktorom je ohrozený život alebo zdravie cestujúceho, pracovníka Dopravcu alebo iných osôb,
 - (IV) nepredpokladané prerušenie dopravy, ktoré trvá dlhšie než 30 minút.
- 2) Ak cestujúci zistí, že je ohrozená bezpečnosť, život a zdravie cestujúcich, je povinný na túto skutočnosť upozorniť vodiča.
- 3) Pri mimoriadnej udalosti je vodič povinný zastaviť vozidlo a vykonať opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť dopravy na mieste mimoriadnej udalosti.
- 4) Vodič je povinný nahlásiť mimoriadnu udalosť bezodkladne Dopravcovi podľa interných predpisov a poskytnúť nevyhnutnú pomoc cestujúcim, postarať sa o ich bezpečnosť, v prípade potreby zabezpečiť príchod záchrannej zdravotnej služby a zotrvať na mieste do príchodu dopravného dispečera alebo iného oprávneného zástupcu Dopravcu.
- 5) Ak pri mimoriadnej udalosti došlo k úrazu, zraneniu, poškodeniu zdravia alebo usmrteniu osôb, k škode na vozidle alebo vybavení vozidla, resp. na inom majetku Dopravcu alebo Cestujúcich, je dotknutá osoba povinná poskytnúť Dopravcovi všetky údaje potrebné na riadne prešetrenie mimoriadnej udalosti.
- 6) Poškodený Cestujúci je povinný o vzniku a odhadovanej výške škody bezodkladne informovať vodiča autobusu a oznámiť mu údaje potrebné na prešetrenie vzniku škody, vrátane rozsahu škody a identifikačných údajov cestujúceho.
- 7) Dopravca zabezpečí náhradnú dopravu do cieľovej zastávky iným vozidlom bezodplatne.
- 8) Cestujúci, ktorí utrpeli v dôsledku osobitnej povahy dopravy zranenie, majú nárok na náhradu spôsobenej škody na zdraví v súlade s ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka a zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zák. č. 437/2004“).
- 9) Pozostalí po zomrelých Cestujúcich, ktorých smrť bola spôsobená osobitnou povahou prevádzky dopravy, majú v súlade s príslušnými aplikovateľnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka právo na náhradu ujmy v prípade smrti, vrátane náhrady primeraných výdavkov na pohreb.
- 10) Cestujúci, ktorým v dôsledku osobitnej povahy dopravy vznikla škoda na prepravovaných príručnej batožine, majú nárok na jej náhradu v súlade s ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka.
- 11) Výška náhrady škody sa vypočíta v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zák. č. 437/2004.

14 Uplatňovanie práv, reklamácie

- 1) Cestujúci uplatňuje u Dopravcu práva a nároky vyplývajúce z tohto prepravného poriadku bez zbytočného odkladu; ak sa práva neuplatnili najneskôr do troch mesiacov odo dňa, kedy mal uplatňovaný nárok vzniknúť, zaniknú. To neplatí v prípade nárokov na náhradu škody na batožine cestujúcich, ktoré môže cestujúci uplatniť u Dopravcu najneskôr do šiestich mesiacov od vzniku škody a v prípade nárokov na náhradu škody na zdraví, ktoré môže cestujúci uplatniť priamo na súde v premlčacej dobe podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

- 2) Cestujúci je povinný uplatniť svoje práva a nároky písomnou reklamáciou, v ktorej presne a jasne vymedzí, ktoré jeho práva boli akým spôsobom dotknuté a akú kompenzáciu požaduje a zároveň vznik svojich nárokov primerane odôvodní. Cestujúci je oprávnený doručiť Dopravcovi reklamáciu poštou na adresu jeho sídla alebo osobne vo výdajniach cestovných lístkov Dopravcu a v jeho informačných centrách. Ak sa reklamácia týka služieb vodiča vozidla pri vykonávaní prepravy, je cestujúci oprávnený podať reklamáciu aj priamo u dotknutého vodiča. Ak si cestujúci zakúpil cestovný lístok prostredníctvom sprostredkovateľa, je oprávnený podať reklamáciu aj v mieste sídla sprostredkovateľa, u ktorého si cestovný lístok zakúpil.
- 3) Ak cestujúci podáva reklamáciu ústnou formou, spíše oprávnený zamestnanec Dopravcu o podaní reklamácie zápisnicu, ktorú je reklamujúci cestujúci povinný podpísať.
- 4) Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v bode 2., Dopravca vyzve reklamujúceho cestujúceho na jej doplnenie v lehote nie kratšej ako 7 pracovných dní. Ak reklamujúci cestujúci v určenej lehote reklamáciu doplní, platí, že bola podaná včas. Ak cestujúci reklamáciu v určenej lehote nedoplní a z podanej reklamácie nevyplýva dôvod na uznanie nárokov reklamujúceho, Dopravca reklamáciu odmietne.
- 5) Dopravca je povinný najneskôr do 1 mesiaca od prijatia reklamácie informovať reklamujúceho cestujúceho o tom, či je reklamácia opodstatnená, odmietnutá alebo sa stále vybavuje. Oznámenie o konečnom vybavení reklamácie musí Dopravca doručiť reklamujúcemu cestujúcemu najneskôr do 3 mesiacov od prijatia reklamácie.
- 6) Škodu, vzniknutú cestujúcemu pri pravidelnej preprave osôb tým, že preprava nebola vykonaná včas (meškanie zavinené dopravcom dlhšie ako 60 minút), resp. tým, že sa neuskutočnila, je dopravca pri splnení podmienok uvedených v ods. 1 až 5 tohto článku povinný nahradiť, najviac však do výšky cestovného zaplateného dopravcovi (§ 763, ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka).
- 7) Dopravca vráti zaplatené cestovné, alebo jeho časť za nevyužitý cestovný lístok pre jednotlivú jazdu v prípade prerušenia spoja z prevádzkových dôvodov a v prípade meškania spoja zavineného dopravcom dlhšieho ako 60 minút.
- 8) Ak sa suma za vrátený cestovný lístok zasiela poštou, dopravca má právo zraziť si náklady na poštovné. Pri nevyužití alebo len čiastočnom využití cestovného lístka z viny dopravcu sa storno poplatok a náklady na poštovné cestujúcemu neúčtujú.
- 9) Ustanovenia bodov 6,7/ tohto čl. platia aj pre dovozné za batožiny, psa a drobné domáce zvieratá.

15 Nájdené veci

- 1) Ak vodič našiel vo vozidle nález, ktorý je možné považovať za stratený alebo zabudnutý, alebo, ak cestujúci odovzdal vodičovi nález, ktorý našiel vo vozidle, vodič je povinný nález prevziať (s výnimkou potravín nepatrnej hodnoty rýchlo podliehajúcim skaze).
- 2) Cestujúci, ktorý nález zabudol alebo stratil vo vozidle, sa prihlási u vodiča, a ak nie sú pochybnosti o tom, že sa skutočne jedná o stratený alebo zabudnutý nález cestujúceho (dokáže ho správne popísať alebo pozná jeho obsah), vodič mu je povinný nález vydať s tým, že sa cestujúci preukáže preukazom totožnosti (napr. občiansky preukaz, cestovný pas, vodičský preukaz a pod.) a vykoná zápis v prevádzkovom doklade vozidla a cestujúci potvrdí podpisom prevzatie nálezu.
- 3) Cestujúci si v deň straty nálezu, môže nález vyzdvihnúť u vodiča vo vozidle, od druhého dňa na určenom mieste dopravcu, kde dopravca zhromažďuje a vydáva nálezy, a to do 30 dní odo dňa straty. Ak sú nájdené osobné doklady cestujúceho vo vozidle, tie dopravca odovzdá najbližšiemu policajnému útvaru

16 Označenie oprávnených osôb

Osoby oprávnené dávať cestujúcim pokyny na zachovanie bezpečnosti a plynulosti prepravy sú označené nasledovne

vodič autobusu	– služobná rovnošata
revízor	– vybavený kontrolným odznakom, alebo preukazom splnomocňujúcim na výkon kontroly
dispečer	– visačka s označením SAD Žilina, dispečer resp. rovnošata
ostatné oprávnené osoby	– visačka s označením SAD Žilina – preukaz „ odborný dozor v cestnej doprave “

17 Klientské centrá dopravcu

KC autobusová stanica Žilina	ul. J. Milca 738/21 , 010 01 Žilina	Tel.: +421911411064
KC autobusová stanica Martin	Novákova ul., 036 01 Martin	Tel.: +421911711976
KC autobusová stanica Čadca	Slovanská cesta 948,022 01 Čadca	Tel.: +421911711992

18 Preprava počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie

- 1) Mimoriadnym stavom alebo núdzovým stavom je stav vyhlásený ústrednými orgánmi štátnej správy.
- 2) Počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie môže dopravca po dohode s objednávateľom výkonov vo verejnom záujme vyhlásiť ďalšie povinnosti cestujúceho nad rámec článku 8 tohto Prepravného poriadku. Medzi tieto povinnosti patria napríklad:
 - a) zákaz obsadzovať vybrané sedadlá,
 - b) nosenie ochranných rúšok, rukavíc, prípadne iných podobných účinných ochranných pomôcok.
- 3) Počas mimoriadneho stavu, núdzového stavu alebo epidémie má dopravca právo nevziať na prepravu, resp. vylúčiť z prepravy osobu, ktorá má viditeľné príznaky epidemiologickej choroby, alebo ktorá nemá ochranné prostriedky (rúška, šál, šatka alebo inú vhodnú alternatívu).

19 Tarifa dopravcu

Čl. 1. Základné ustanovenia

1. Táto tarifa upravuje najmä sadzby obyčajného cestovného, osobitného cestovného dopravcu, príplatkov a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožín a živých spoločenských zvierat, ako aj podmienky dopravcu, za ktorých sa sadzby uplatňujú (ďalej len "tarifné podmienky").
2. Tarifa neplatí pre pravidelnú prímestskú autobusovú dopravu a na diaľkových linkách dopravcu.
3. Tarifa platí spolu s Prepravným poriadkom dopravcu a Obchodnými podmienkami dopravcu, ktorý upravujú podmienky, za ktorých dopravca prepravuje osoby, batožinu, živé spoločenské zvieratá.
4. Dopravcom podľa tejto tarify je Slovenská autobusová doprava Žilina, akciová spoločnosť (ďalej len dopravca). Dopravca je právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu v Žiline, oddiel Sa vložka číslo 10362/L.

- Na linkách zapojených do integrovaného dopravného systému ŽSK platí Tarifa IDS ŽSK. Ak cestujúci použije cestovný doklad IDS ŽSK, platia v plnom rozsahu podmienky príslušného prepravného poriadku a Tarify IDS ŽSK.

Čl. 2. Všeobecné ustanovenia

Čl. 2.1. Cestovné a jeho druhy

- Cestovné je cena za prepravu cestujúceho stanovená dopravcom v závislosti od tarifnej vzdialenosti a druhu cestovného.
- Maximálne cestovné je stanovené cenníkom cestovného Kysucké Nové Mesto č. 1/2024, ktorý nadobúda účinnosť dňom 01.01.2025.
- Druhy cestovného sú:

jednosmerné obyčajné cestovné	hotovosť dopravná karta
jednosmerné osobitné cestovné I	hotovosť dopravná karta
jednosmerné osobitné cestovné II	dopravná karta
Integrované cestovné v zmysle Tarify IDS ŽSK	hotovosť dopravná karta

- Obyčajné cestovné je cena za prepravu osôb, ktoré neuplatňujú nárok na osobitné cestovné alebo bezplatnú prepravu.
- Za jednosmerné osobitné cestovné sa prepravujú:
 - deti od 6. roku veku do dovŕšenia 18. roku veku
 - žiaci a študenti, všetkých stupňov denného štúdia do dovŕšenia 26. roku veku. Pri pochybnostiach, či ide o dieťa podľa písm. b), preukazuje dieťa alebo jeho sprevádzajúca osoba vek dieťaťa platným dokladom totožnosti, alebo platným preukazom vydaným dopravcom, ktorý obsahuje aktuálnu fotografiu dieťaťa (pričom táto fotografia môže mať aj elektronickú podobu, ak zamestnanec dopravcu oprávnený kontrolovať cestovné lístky má k nej diaľkový prístup), meno a priezvisko dieťaťa, dátum narodenia dieťaťa.
 - ťažko zdravotne postihnutých osôb, ktoré sú držiteľmi preukazov ŤZP a ŤZP-S,
 - rodičia alebo iní zákonní zástupcovia, ak sprevádzajú deti telesne, mentálne alebo zmyslovo postihnuté, alebo chronicky choré do školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení na území Slovensku republiky, v ktorých sú umiestnené.
 - Seniori - cestujúci od dovŕšenia 63. roku veku, ktorí sa pre uplatnenie nároku na zľavnené cestovné preukazujú platným dokladom totožnosti alebo platným preukazom vydaným dopravcom, ktorý obsahuje jeho aktuálnu fotografiu (pričom táto fotografia môže mať aj elektronickú podobu, ak zamestnanec dopravcu oprávnený kontrolovať cestovné lístky má k nej diaľkový prístup), meno a priezvisko, dátum narodenia
- Jednosmerné osobitné cestovné II v zmysle tejto tarify je osobitné cestovné pre deti po dovŕšení 06. roku veku do dovŕšenia 18. roku veku, ktoré sú ťažko zdravotne postihnutými osobami a sú držiteľmi preukazov ŤZP a ŤZP-S.
- Sadzby obyčajného cestovného a osobitného cestovného sú stanovené cenníkom dopravcu, ktorý je prílohou tejto tarify.

Čl. 3. Tarifné podmienky

Čl. 3.1. Obyčajné cestovné z dopravnej karty

Čl. 3.1.1. Výška cestovného

Jednosmerné obyčajné cestovné z dopravnej karty je stanovené cenníkom, ktorý tvorí prílohu tejto tarify.

Čl. 3.1.2. Nárok a podmienky prepravy za obyčajné cestovné z dopravnej karty

1. Na prepravu za obyčajné cestovné z dopravnej karty má nárok cestujúci, držiteľ dopravnej karty, ktorá je platná a na ktorej je dostatočná hotovosť na úhradu cestovného.
2. Nárok na prepravu za obyčajné cestovné z dopravnej karty má cestujúci bez obmedzenia účelu cesty.

Čl. 3.1.3. Dopravná karta

1. Dopravná karta je elektronickým nosičom údajov na autobusovú dopravu zabezpečovanú dopravcom, prevádzkarne Žilina. Jej použitie je možné v mestskej autobusovej doprave na linkách dopravcu.
2. Pri výdaji dopravnej karty žiadateľ uvedie meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko.
3. Údaje o držiteľovi a dobe platnosti sú v elektronickej podobe na DK.
4. Dopravné karty sa vydávajú na počkanie na výdajnom mieste dopravcu. Poplatky za vydanie sú inkasované pri jej preberaní žiadateľom podľa platného cenníka služieb.
5. Ďalšie podmienky sú stanovené v Obchodných podmienkach pre výdaj a užívanie elektronických peňažných prostriedkov, ktoré sú súčasťou tejto tarify.

Čl. 3.1.4. Použitie dopravnej karty

1. Dopravnú kartu je možné využívať ako elektronickú peňaženku na zakúpenie cestovných lístkov.
2. Dopravná karta je elektronické zariadenie, ktorého používanie musí spĺňať určité podmienky, a to:
 - dopravná karta sa nesmie namáhať, ohýbať, lámať
 - dopravná karta nesmie prísť do styku s elektrickým prúdom, resp. elektrickým výbojom, alebo silným magnetickým poľom
 - dopravná karta nesmie prísť do styku s vysokou teplotou
3. V prípade straty funkčnosti dopravnej karty môže cestujúci kartu v zmysle reklamačného poriadku reklamovať na mieste k tomu určenom (zvyčajne výdajné miesto dopravcu).
4. Dopravná karta je emitovaná s platnosťou na 5 rokov. Záručná doba je 2 roky od jej predaja. Záruka sa nevzťahuje na poškodenie dopravnej karty, ktoré vzniklo nedodržaním podmienok uvedených v bode 3. toho článku. Bližšie podmienky uplatnenia si reklamácie stanovuje Reklamačný poriadok.
5. Po zakúpení dopravnej karty sa táto stáva majetkom cestujúceho.
6. Stratu, resp. odcudzenie dopravnej karty treba bezodkladne nahlásiť na výdajné miesto dopravcu.
7. Za stratenú, odcudzenú a poškodenú dopravnú kartu sa náhrada neposkytuje.

Čl. 3.1.5. Neplatnosť dopravnej karty

Neplatná je dopravná karta:

- a) ktorej platnosť skončila uplynutím času, na ktorú bola vydaná,
- b) ktorá je poškodená, alebo inak znehodnotená tak, že nie je možné údaje overiť prostredníctvom elektronických zariadení.

Čl. 3.2. Osobitné cestovné a bezplatná preprava na mestských autobusových linkách

Čl. 3.2.1. Všeobecné podmienky

Čl. 3.2.1.1. Okruh cestujúcich, ktorí sa prepravujú za osobitné cestovné

Za jednosmerné osobitné cestovné sa prepravujú:

- a) deti od 6. roku veku do dovŕšenia 18. roku veku
- b) žiaci a študenti, všetkých stupňov denného štúdia do dovŕšenia 26. roku veku. Pri pochybnostiach, či ide o dieťa podľa písm. b), preukazuje dieťa alebo jeho sprevádzajúca osoba vek dieťaťa platným dokladom totožnosti, alebo platným preukazom vydaným dopravcom, ktorý obsahuje aktuálnu fotografiu dieťaťa (pričom táto fotografia môže mať aj elektronickú podobu, ak zamestnanec dopravcu oprávnený kontrolovať cestovné lístky má k nej diaľkový prístup), meno a priezvisko dieťaťa, dátum narodenia dieťaťa.
- c) ťažko zdravotne postihnutých osôb, ktoré sú držiteľmi preukazov ŤZP a ŤZP-S,
- d) rodičia alebo iní zákonní zástupcovia, ak sprevádzajú deti telesne, mentálne alebo zmyslovo postihnuté, alebo chronicky choré do školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení na území Slovensku republiky, v ktorých sú umiestnené.
- e) Seniori - cestujúci od dovŕšenia 63. roku veku, ktorí sa pre uplatnenie nároku na zľavnené cestovné preukazujú platným dokladom totožnosti alebo platným preukazom vydaným dopravcom, ktorý obsahuje jeho aktuálnu fotografiu (pričom táto fotografia môže mať aj elektronickú podobu, ak zamestnanec dopravcu oprávnený kontrolovať cestovné lístky má k nej diaľkový prístup), meno a priezvisko, dátum narodenia

Čl. 3.2.1.2. Okruh cestujúcich, ktorí sa prepravujú bezplatne

- a) dieťa do 06. roku veku
- b) sprievodcovi ťažko zdravotne postihnutej osoby, držiteľa preukazu ŤZP-S, ak spĺňajú podmienky stanovené touto tarifikou a nárok na poskytnutie bezplatnej prepravy preukážu príslušným preukazom.

Čl. 3.2.2. Preprava detí od 06. roku veku do dovŕšenia 18. roku veku

Čl. 3.2.2.1. Osobitné cestovné

Deti od 06. roku veku do dovŕšenia 18. roku veku sa prepravujú za jednosmerné osobitné cestovné I.

Čl. 3.2.2.2. Preukázanie nároku na jednosmerné osobitné cestovné I

1. Pri pochybnostiach, či ide o dieťa vo veku 6-18. rokov, preukazuje dieťa alebo jeho sprevádzajúca osoba vek dieťaťa platným dokladom totožnosti (podľa § 2 a 3 zákona č. 395/2019Z. z. o občianskych preukazoch), cestovným dokladom (podľa § 4 ods. 1a § 5 zákona č. 647/2007Z. z. o cestovných dokladoch) alebo platným preukazom vydaným dopravcom, ktorý obsahuje:

- a) aktuálnu fotografiu dieťaťa, pričom táto fotografia môže mať aj elektronickú podobu, ak zamestnanec dopravcu oprávnený kontrolovať cestovné lístky má k nej diaľkový prístup,
- b) meno a priezvisko dieťaťa,

c) dátum narodenia dieťaťa.

2. Príslušný doklad na preukázanie nároku na zľavu vydá dopravca na vyžiadanie po predložení fotografie z posledného obdobia, rodného listu dieťaťa a preukazu totožnosti jedného z rodičov alebo zákonného zástupcu, za poplatok uvedený v cenníku.

Čl. 3.2.3. Jednosmerné osobitné cestovné I. pre žiakov a študentov

Čl. 3.2.3.1. Nárok a podmienky jednosmerného osobitného cestovného I. pre žiakov a študentov

1. Jednosmerné osobitné cestovné I. pre žiakov a študentov sa poskytuje žiakom a študentom všetkých stupňov denného štúdia do dovŕšenia 26. roku veku

2. Nárok na prepravu za jednosmerné osobitné cestovné I. majú žiaci a študenti bez obmedzenia účelu cesty.

3. Na prepravu za jednosmerné osobitné cestovné I má žiak nárok, ak je držiteľom platného žiackeho

Preukazu alebo iného preukazu podľa Čl. 3.2.3.2 .

Čl. 3.2.3.2. Žiacky, študentský preukaz na jednosmerné osobitné cestovné I.

1. Žiak alebo študent dennej formy štúdia sa na účel uplatnenia nároku na zľavnené cestovné preukazuje platným preukazom vydaným dopravcom vo forme dopravnej karty s označením „Žiak, Študent“ potvrdeným klientskym centrom (prolongovaný), platným preukazom študenta s aktivovanou dopravnou časťou, medzinárodným preukazom študenta denného štúdia vo fyzickej forme alebo elektronickej forme, platným preukazom akceptovaným dopravcom.

2. Dopravná karta je elektronickým nosičom údajov na autobusovú dopravu zabezpečovanú dopravcom, prevádzkarne Žilina. Jej použitie je možné v mestskej autobusovej doprave na linkách dopravcu.

3. Platnosť zľavy na dopravnej karte je stanovená - žiakom základných škôl a stredných škôl platí nárok na zľavnené cestovné do 30. septembra nasledujúceho školského roka. Žiakom maturitných/záverečných ročníkov platí nárok na zľavu do vykonania maturitnej/záverečnej skúšky najneskôr však do 30. júna. Študentom vysokých škôl začína platnosť nároku na zľavu v deň zápisu, najskôr však 1. septembra a končí 30. septembra roku v ktorom akademický rok končí s výnimkou končiacich ročníkov. Študentom posledných ročníkov 1. a 2. stupňa vysokoškolského štúdia sa poskytuje zľava do vykonania záverečnej skúšky, kedy škola preukaz zablokuje. Ak termín záverečnej skúšky nie je školou potvrdený, nárok na zľavu je vydaný do 30. júna roku, v ktorom akademický rok končí. Pre uplatnenie nároku na zľavu v ďalšom školskom/akademickom roku je potrebné dopravcovi predložiť potvrdenie o návšteve školy..

4. V žiadosti o vydanie dopravnej karty žiadateľ uvedie meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko, potvrdenie o návšteve školy, ktorú navštevuje a priloží fotografiu.

5. Po predložení žiadosti o vydanie dopravnej karty na osobitné cestovné - žiak / študent budú údaje o držiteľovi

a dobe platnosti v elektronickej podobe na DK. Dopravná karta žiacka / študentská je neprenosná.

6. Dopravné karty sa vydávajú do 72 hod. od odovzdania žiadosti o vydanie dopravnej karty vo výdajnom mieste dopravcu. Poplatky za vydanie budú inkasované až pri jej preberaní žiadateľom podľa platného cenníka služieb.

7. 8.7. Dopravca akceptuje karty, ako žiacky, študentsky preukaz na zľavnené cestovné, vydané v systéme TransCard, emitované dopravnými spoločnosťami v SR, tiež karty vydané (domáce a zahraničné) a emitované vysokými školami, strednými a základnými školami a pod. Pre uplatnenie nároku na zľavnené cestovné medzinárodným preukazom študenta denného štúdia sa kontroluje platnosť v čipe preukazu alebo vizuálna platnosť vyznačená známkou na medzinárodnom preukaze študenta denného štúdia, alebo predtlačenu platnosťou. Karta sa aktivuje u dopravcu v príslušnom klientskom centre prípadne priamo u vodiča.

Čl. 3.2.3.3. Použitie dopravnej karty (DK)

1. Jednosmerné osobitné cestovné I pre žiakov a študentov bude dopravcom priznané po predložení platnej DK, ktorá plní funkciu žiackeho preukazu.
2. Dopravnú kartu je možné využívať ako elektronickú peňaženku na zakúpenie cestovného lístka za osobitné cestovné.
3. Dopravná karta je elektronické zariadenie, ktorého používanie musí spĺňať určité podmienky, a to:
 - dopravná karta sa nesmie namáhať, ohýbať, lámať
 - dopravná karta nesmie prísť do styku s elektrickým prúdom, resp. elektrickým výbojom, alebo silným magnetickým poľom
 - dopravná karta nesmie prísť do styku s vysokou teplotou
4. V prípade straty funkčnosti dopravnej karty môže cestujúci kartu v zmysle reklamačného poriadku reklamovať na mieste k tomu určenom (zvyčajne výdajné miesto dopravcu).
5. Dopravná karta je emitovaná s platnosťou na 5 rokov. Záručná doba je 2 roky od jej predaja. Záruka sa nevzťahuje na poškodenie dopravnej karty, ktoré vzniklo nedodržaním podmienok uvedených v bode 3. toho článku. Bližšie podmienky uplatnenia si reklamácie stanovuje Reklamačný poriadok a Obchodné podmienky.
6. Po zakúpení dopravnej karty sa táto stáva majetkom cestujúceho.
7. Stratu, resp. odcudzenie dopravnej karty treba bezodkladne nahlásiť na výdajné miesto dopravcu.
8. Za stratenú, odcudzenú a poškodenú dopravnú kartu sa náhrada neposkytuje.

Čl. 3.2.3.4. Neplatnosť žiackeho, študentského preukazu

1. Ak zaniknú podmienky, na základe ktorých bol žiacky, študentský preukaz jeho držiteľovi vydaný, stáva sa žiacky, študentský preukaz neplatným.
2. Neplatný je tiež žiacky, študentský preukaz:
 - a) ktorého platnosť skončila uplynutím času, na ktorý bol vydaný (známka s určením platnosti),
 - b) ktorý je poškodený, alebo inak znehodnotený tak, že nie je možné niektoré údaje na ňom vyznačené spoľahlivo zistiť, prípadne overiť prostredníctvom elektronických zariadení,
 - c) na ktorom bola fotografia držiteľa neoprávnene vymenená,
 - d) v ktorom sú údaje škrtané, prepisované alebo menené iným spôsobom,
 - e) ktorý bol vydaný na základe nepravdivých údajov,
 - f) ktorý obsahuje údaje, nezodpovedajúce skutočnosti.
3. Žiacky, študentský preukaz, ktorý je neplatný z dôvodov podľa odseku 2 písm. a) až f) dopravca neuzná. Žiak zaplatí obyčajné cestovné podľa cenníka a úhradu vo výške dvadsať násobku obyčajného cestovného.

Čl. 3.2.4. Osobitné cestovné pre osoby ťažko zdravotne postihnuté – ŤZP, ŤZP-S

Čl. 3.2.4.1. Rozsah nároku na osobitné cestovné ŤZP

Ťažko zdravotne postihnuté osoby, ktoré sú držiteľmi preukazov ŤZP sa prepravujú za jednosmerné osobitné cestovné I podľa cenníka.

Čl. 3.2.4.2. Preukazovanie nároku na osobitné cestovné

Držiteľia preukazu ŤZP preukazujú svoj nárok na osobitné cestovné podľa čl. 3.2.4.1. preukazom ŤZP, alebo preukazom vydaným dopravcom potvrdzujúcim nárok na osobitné cestovné.

Čl. 3.2.4.3. Rozsah nároku na osobitné cestovné držiteľov preukazu ŤZP-S

Za osobitné cestovné I sa prepravujú ťažko zdravotne postihnuté osoby, ktoré sú držiteľmi preukazov ŤZP-S.

Čl. 3.2.4.4. Preukazovanie nároku na osobitné cestovné

Držiteľia preukazu ŤZP-S preukazujú svoj nárok na osobitné cestovné preukazom ŤZP-S alebo preukazom vydaným dopravcom potvrdzujúcim nárok na osobitné cestovné.

Čl. 3.2.5. Osobitné cestovné pre rodičov (súdom stanovených opatrovníkov) cestujúcich na návštevu detí zdravotne postihnutých, ktoré sú umiestnené v školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadeniach na území Slovenskej republiky.

Čl. 3.2.5.1. Rozsah nároku na osobitné cestovné

Rodičia alebo iní zákonní zástupcovia sa na návštevu dieťaťa telesne, mentálne alebo zmyslovo postihnutého alebo chronicky chorého, umiestneného v školských, sociálnych a zdravotníckych zariadeniach na území Slovenskej republiky prepravujú za jednosmerné osobitné cestovné I podľa cenníka.

Čl. 3.2.5.2. Preukazovanie nároku na osobitné cestovné a platnosť potvrdenia

1. Nárok na jednosmerné osobitné cestovné I rodič preukazuje potvrdením vystaveným zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené. Držiteľ potvrdenia preukazuje svoju totožnosť občianskym preukazom alebo iným preukazom totožnosti.
2. Ak dieťa navštevujú obidvaja rodičia, musí nárok na jednosmerné osobitné cestovné I preukázať každý z rodičov svojim potvrdením.
3. Potvrdenie je platné iba ak je vyplnené perom alebo strojom, a potvrdené pečiatkou zariadenia, v ktorom je dieťa umiestnené, ako aj podpisom osoby oprávnenej za zariadenie podpisovať.
4. Pri späťcestnej ceste zo zariadenia, v ktorom rodič navštívil dieťa má nárok na jednosmerné osobitné cestovné I najneskôr v deň nasledujúci po uskutočnení návštevy a za podmienky, že jeho návšteva je potvrdená dátumom, podpisom a pečiatkou zariadenia.

Čl. 3.2.6. Preprava detí do dovŕšenia 6. roku veku

Čl. 3.2.6.1. Bezplatná preprava

Bezplatne sa prepravuje dieťa do dovŕšenia 6. roku veku.

Čl. 3.2.6.2. Preukazovanie nároku na bezplatnú prepravu

1. Pri pochybnostiach, či ide o dieťa do dovŕšenia 6. roku, preukazuje dieťa alebo jeho sprevádzajúca osoba vek dieťaťa platným dokladom totožnosti (podľa § 2 a 3 zákona č. 395/2019Z. z. o občianskych preukazoch), cestovným dokladom (podľa § 4 ods. 1a § 5 zákona č. 647/2007Z. z. o cestovných dokladoch) alebo platným preukazom vydaným dopravcom, ktorý obsahuje:

- a) aktuálnu fotografiu dieťaťa, pričom táto fotografia môže mať aj elektronickú podobu, ak zamestnanec dopravcu oprávnený kontrolovať cestovné lístky má k nej diaľkový prístup,
 - b) meno a priezvisko dieťaťa,
 - c) dátum narodenia dieťaťa.
2. Príslušný doklad na preukázanie nároku dieťaťa na osobitné cestovné vydá dopravca na vyžiadanie po predložení fotografie z posledného obdobia, rodného listu dieťaťa a preukazu totožnosti jedného z rodičov alebo zákonného zástupcu.
 3. Sprievodca dieťaťa do dovŕšenia 6. roku veku musí byť osoba staršia ako 10 rokov.

Čl. 3.2.7. Preprava sprievodcov ťažko zdravotne postihnutej osoby, držiteľa preukazu ŤZP-S

Čl. 3.2.7.1. Bezplatná preprava

Bezplatne sa prepravujú sprievodcovia ťažko zdravotne postihnutej osoby, držiteľa preukazu ŤZP-S

Čl. 3.2.7.2. Preukazovanie nároku na bezplatnú prepravu

Sprievodca držiteľa preukazu ŤZP-S preukazujú svoj nárok na osobitné cestovné preukazom ŤZP-S alebo preukazom vydaným dopravcom potvrdzujúcim nárok na osobitné cestovné.

Čl. 3.2.8. Preprava seniorov

Čl. 3.2.8.1. Rozsah nároku na osobitné cestovné

Seniori sú osoby staršie ako 63 rokov.

Čl. 3.2.8.2. Preukazovanie nároku na zľavnené cestovné

Pre uplatnenie nároku na zľavnené cestovné sa preukazujú oprávnené osoby platným dokladom totožnosti alebo platným preukazom vydaným dopravcom, ktorý obsahuje jeho fotografiu, meno a priezvisko, dátum narodenia.

Čl. 3.3. Dovozné

1. Dovozné je úhrada, za ktorú dopravca prepravuje batožiny, živé spoločenské zvieratá a autobusové zásielky.
2. Dovozné určuje dopravca podľa hmotnosti, rozmerov za každý jeden kus (zväzok), pri preprave lyží za každý jednotlivý pár vrátane palíc.
3. Sadzby dovozného sú stanovené Cenníkom, ktorý je prílohou tejto tarify.

Čl. 3.4. Preprava vodiaceho psa

Vodiaci pes sa prepravuje bezplatne.

Čl. 3.5. Niektoré ďalšie úhrady a sankčná úhrada

1. Cestujúci, ktorý znečistí alebo poškodí autobus, uhradí dopravcovi takto spôsobenú škodu v plnej výške.
2. V prípade, že cestujúci neuhradil cestovné zakúpením cestovného lístka v súlade s tarifou dopravcu a jeho prepravným poriadkom, resp. ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom alebo nepreukáže nárok na zľavu cestovného, má Dopravca právo požadovať od cestujúceho uhradenie cestovného podľa príslušnej tarify a sankčnej úhrady vo výške 65 € (slovom „šesťdesiatpäť“ eur), 40 € (slovom „štyridsať“ eur) pri úhrade na mieste alebo do piatich pracovných dní. V prípade dodatočnej úhrady je výška sankčnej úhrady 50 € (slovom „päťdesiat“ eur) v prípade platby v lehote nad päť pracovných dní do tridsiatich kalendárnych dní. V prípade dodatočného preukázania sa platným neprenosným PCL, preukazom oprávňujúcim nárok na zľavnené cestovné alebo

preukazom oprávňujúcim na bezplatnú prepravu do piatich pracovných dní je výška sankčnej úhrady 5 € (slovom „päť“ eur). Ak sa nepreukáže cestujúci na výzvu poverenej osoby dokladom o zaplatení dovozného za príručnú batožinu výška sankčnej úhrady je 5 € (slovom „päť“ eur).

Čl. 3.6. Vrátenie cestovného

1. Ak cestujúci žiada podľa príslušných ustanovení prepravného poriadku vrátenie zaplatenej sumy alebo jej časti pri nepoužití alebo len čiastočnom použití cestovného lístka a predloží o splnení podmienok stanovených prepravným poriadkom dopravcu potvrdenie výdajne alebo vodiča, prípadne ich splnenie osvedčí iným spôsobom, dopravca mu vráti celú zaplatenú sumu alebo jej časť.
2. Dopravca vráti cestovné, po odpočítaní storno poplatku, za nepoužitý cestovný lístok na jednotlivú cestu kúpený v predpredaji, ak cestujúci cestovný lístok vráti pred odchodom príslušného spoja výdajni, v prípade povinne miestenkového spoja vráti dopravca cestovné iba ak cestujúci vráti cestovný lístok s miestenkou najneskôr 30 minút pred odchodom príslušného spoja.
3. Sumu zaplatenú za miestenku v prípade podľa odseku 2 dopravca nevráti.
4. Vrátenie cestovného lístka môže cestujúci uplatniť písomne u príslušnej prevádzkarne dopravcu.
5. Z čiastky, ktorá sa má vrátiť, dopravca odpočíta 10 % storno poplatok a pomernú časť DPH, najmenej však 0,23 € .
6. V prípade, ak sa vráti cestovné alebo jeho časť poštou, dopravca vráti sumu zníženú o výšku poštovného. Storno poplatok a poštovné sa neuplatní v prípade, že dôvody zakladajúce nárok cestujúceho na vrátenie cestovného boli spôsobené dopravcom.
7. Cestujúci má právo požiadať dopravcu o vrátenie cestovného za nevyužitý alebo čiastočne využitý predplatený cestovný lístok (PCL). Vrátenie cestovného z PCL upravuje Tarifa IDS ŽSK.

**Cenník cestovného a dovozného v mestskej hromadnej pravidelnej autobusovej doprave
osôb platný od 01.01.2025**

Jednosmerné obyčajné cestovné		Jednosmerné osobitné cestovné I		Jednosmerné osobitné cestovné II
hotovosť	dopravná karta	hotovosť	dopravná karta	hotovosť a dopravná karta
0,55 €	0,42 €	0,35 €	0,26 €	0,05 €

Osobitné cestovné I:

- a) deti od 06. roku veku do dovŕšenia 18. roku veku
- b) žiaci a študenti podľa osobitného predpisu v dennej forme štúdia do dovŕšenia 26. roku veku
- c) ťažko zdravotne postihnuté osoby, ktoré sú držiteľmi preukazov ŤZP a ŤZP-S
- d) rodičia na návštevu detí zdravotne postihnutých, ktoré sú umiestnené v školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadeniach na území SR
- e) seniori občania po dovŕšení 63. rokov veku

Osobitné cestovné II:

- a) ťažko zdravotne postihnuté deti od 06. roku veku do dovŕšenia 18. roku veku, ktoré sú držiteľmi preukazov ŤZP-S

Bezplatná preprava:

- a) deti do 6. rokov veku
- b) sprievodcovia osôb zdravotne ťažko postihnutých, držiteľov preukazu ŤZP-S

Dovozné	0,45 €
----------------	---------------

- a) 1 pár lyží vrátane palíc, 1 snowboard, sane na sánkovanie
- b) batožina:
 - presahujúca rozmery 30 x 40 x 60 cm
 - presahujúca hmotnosť 15 kg
 - tvaru dosky presahujúcej rozmery 100 x 80 x 5 cm
 - tvaru valca presahujúceho dĺžku 150 cm a priemer 20 cm
- c) pes, spoločenské zvieratá
- d) detský kočík - prázdny

Bezplatná preprava batožiny:

- a) príručná batožina nepresahujúca stanovené rozmery batožiny
- b) detský kočík –s dieťaťom
- c) invalidný vozík držiteľa preukazu ŤZP, ŤZP-S
- d) pes so špeciálnym výcvikom (vodiaci pes/psi)

Cestovné platené v hotovosti je možné uhradiť bezkontaktnou platobnou kartou.

20 Závěrečné ustanovenia

- 1) Tento prepravný poriadok je voči cestujúcim účinný odo dňa jeho zverejnenia na webovom sídle Dopravcu a od tohto dňa sa považuje za súčasť návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.
- 2) Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku nadobúdajú účinnosť dňom ich zverejnenia na webovom sídle Dopravcu.
- 3) Úplne znenie Prepravného poriadku IDS ŽSK, obsahujúce podrobnosti týkajúce sa predaja, druhu cestovných lístkov, spôsobu označovania cestovných lístkov na jednu cestu, ako aj zoznam miest pre uplatnenie práv zo Zmluvy je pre cestujúcich k nahliadnutiu v sídle Integrovanej dopravy Žilinského kraja, s.r.o. – Organizátora IDS ŽSK a na internetových stránkach Organizátora IDS ŽSK (www.idzk.sk) a zapojených dopravcov.